

Allmänna motioner om mervärdesskatt

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet ett antal motioner från den allmänna motionstiden under hösten 2011.

Bland motionerna finns ett flertal motioner som gäller skattesatserna på mervärdesskatteområdet. Vidare finns motioner om reglerna för ideell verksamhet och vissa andra frågor inom mervärdesskatteområdet. Samtliga motioner avslås.

I betänkandet finns fem reservationer och två särskilda yttranden.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning	5
Utskottets överväganden	6
Skattesatser	6
Ideell verksamhet	14
Moms på applikationer	18
Andra frågor om mervärdesskatt	20
Reservationer	28
1. Skattesatser, punkt 1 (MP)	28
2. Skattesatser, punkt 1 (SD)	29
3. Skattesatser, punkt 1 (V)	30
4. Andra frågor om mervärdesskatt, punkt 4 (S)	31
5. Andra frågor om mervärdesskatt, punkt 4 (SD)	32
Särskilda yttranden	33
1. Skattesatser, punkt 1 (V)	33
2. Ideell verksamhet, punkt 2 (S, MP, V)	33
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	34
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2011	34

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Skattesatser

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Sk205 av Jan Ertsborn (FP),

2011/12:Sk211 av Hans Hoff (S),

2011/12:Sk239 av Sten Bergheden (M),

2011/12:Sk242 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,

2011/12:Sk280 av Camilla Waltersson Grönvall och Jenny Petersson (båda M),

2011/12:Sk312 av Annicka Engblom och Anne Marie Brodén (båda M),

2011/12:Sk318 av Lars-Axel Nordell och Roland Utbult (båda KD),

2011/12:Sk332 av Johan Linander och Per Lodenius (båda C),

2011/12:Sk341 av Penilla Gunther (KD),

2011/12:Sk363 av Lars Tysklind (FP),

2011/12:Sk367 av Kerstin Lundgren (C),

2011/12:Sk368 av Marietta de Pourbaix-Lundin (M),

2011/12:Sk379 av Ellen Juntti (M),

2011/12:Sk383 av Ola Johansson och Solveig Zander (båda C),

2011/12:Sk407 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M),

2011/12:Sk418 av Carina Herrstedt och Mattias Karlsson (båda SD),

2011/12:Sk428 av Siv Holma m.fl. (V) yrkande 3 i denna del,

2011/12:Kr242 av Irene Oskarsson (KD) yrkande 2 och

2011/12:T471 av Annika Lillemets m.fl. (MP) yrkande 6.

Reservation 1 (MP)

Reservation 2 (SD)

Reservation 3 (V)

2. Ideell verksamhet

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Sk288 av Andreas Carlson och Lars-Axel Nordell (båda KD) yrkande 1,

2011/12:Sk350 av Thomas Strand m.fl. (S) yrkandena 1–3,

2011/12:Sk386 av Cecilia Widegren (M) och

2011/12:MJ415 av Cecilia Widegren (M) yrkande 7.

3. Moms på applikationer

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Sk256 av Ann-Britt Åsebol och Marta Obminska (båda M) och

2011/12:Sk423 av Erik Almqvist och Kent Ekeröth (båda SD).

4. Andra frågor om mervärdesskatt

Riksdagen avslår motionerna

2011/12:Sk237 av Lars-Arne Staxäng (M),

2011/12:Sk269 av Hans Backman (FP),

2011/12:Sk284 av Anti Avsan (M),

2011/12:Sk300 av Jonas Jacobsson Gjørtler (M),

2011/12:Sk352 av Sven-Erik Bucht (S) och

2011/12:T469 av Josef Fransson och Thoralf Alfsson (båda SD)
yrkande 1.

Reservation 4 (S)

Reservation 5 (SD)

Stockholm den 28 februari 2012

På skatteutskottets vägnar

Henrik von Sydow

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Henrik von Sydow (M), Leif Jakobsson (S), Ulf Berg (M), Lena Asplund (M), Christina Oskarsson (S), Fredrik Schulte (M), Hans Olsson (S), Karin Nilsson (C), Anders Karlsson (S), Maria Abrahamsson (M), Mats Pertoft (MP), Lars Gustafsson (KD), Thoralf Alfsson (SD), Peter Persson (S), Patrik Björck (S), Anna Steele (FP) och Emma Wallrup (V).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I det följande behandlar skatteutskottet allmänna motionsyrkanden som rör mervärdeskatteområdet. Motsvarande motioner behandlades under förra riksmötet i betänkande 2010/11:SkU19. Motionsyrkandena återges i förteckningen över behandlade förslag, se bilaga.

Utskottets överväganden

Skattesatser

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår samtliga motioner om förändrade skattesatser på mervärdesskatteområdet.

Jämför reservationerna 1 (MP), 2 (SD) och 3 (V) samt särskilt yttrande 1 (V).

Bakgrund

Mervärdesskatt ska betalas till staten vid sådan omsättning inom landet av varor och tjänster som är skattepliktig och som görs i en yrkesmässig verksamhet. Mervärdesskatt ska också betalas vid skattepliktiga gemenskapsinterna förvärv och vid import. Mervärdesskattesatsen anges som en påläggsprocent, dvs. procentsatsen används för att räkna ut ett pålägg på beskattningsunderlaget före mervärdesskatt.

Huvudregeln är att mervärdesskatt tas ut med 25 procent. Härutöver finns det två reducerade skattesatser, 12 procent och 6 procent.

De reducerade skattesatserna har följande tillämpningsområden.

- 12 procent: livsmedel, hotellrums- och campinguthyrning, konstnärers försäljning av egna konstverk, import av konstverk, samlarföremål och antikviteter. Sedan den 1 januari 2012 tillämpas denna skattsats även på restaurang- och cateringtjänster.
- 6 procent: dagstidningar, tidskrifter och böcker, entré till konserter, biograf, teater-, opera- och balettforestillinger, djurparker, persontransporter, viss biblioteksverksamhet, viss museiverksamhet, upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, rätt till ljud- och bildupptagning och idrottsområdet.

Artiklarna 93–105 i mervärdesskattedirektivet 2006/112/EG behandlar skattesatser. Av artiklarna 96–103 framgår vilka nivåer som gäller. I artikel 97 anges att grundskattesatsen inte får vara lägre än 15 procent och i artikel 98 att medlemsstaterna får tillämpa en eller två reducerade skattesatser, som enligt artikel 99 inte får vara lägre än 5 procent. Vilka omsättningar av varor och tjänster som reducerade skattesatser får tillämpas på framgår av bilaga III i mervärdesskattedirektivet.

Efter ett tillkännagivande från riksdagen våren 2002 (bet. 2001/02:SkU18, rskr. 199) tillsatte regeringen en utredning med uppdrag att göra en översyn av tillämpningsområdet för de reducerade skattesatserna och undantagen från beskattning inom mervärdesskatteområdet – Mervärdesskattesatsutredningen (dir. 2002:141). Utredningen lämnade i juni 2005 delbe-

tänkandet Enhetlig eller differentierad mervärdesskatt? (SOU 2005:57) med en rekommendation om att de nuvarande tre olika mervärdesskattesatserna 25, 12 och 6 procent ersätts med en enda enhetlig skattesats, som beräknas till 21,7 procent. I sitt slutbetänkande På väg mot en enhetlig mervärdesskatt (SOU 2006:90) presenterade Mervärdesskattesatsutredningen förslag som rör livsmedelsmomsen och ett antal korrigeringar av gränsdragningar m.m. inom ramen för dagens differentierade skattesatser. Som en följd av dessa förslag skulle också en sänkning av normalskattesatsen möjliggöras. Mervärdesskattesatsutredningens slutbetänkande har inte remissbehandlats.

Inom EU har frågan om vilka varor och tjänster som bör kunna omfattas av reducerad skattesats diskuterats under många år. I juli 2007 lade kommissionen fram ett meddelande, KOM(2007) 380, inför rådet tillsammans med en utvärderingsrapport skriven av den oberoende tankesmedjan Copenhagen Economics. I meddelandet för kommissionen ett resonemang om hur det framtida skattesatssystemet skulle kunna se ut. Parallellt med den principiella diskussion som fördes i rådet lämnade kommissionen i juli 2008 ett begränsat, konkret förslag som bl.a. innebar möjlighet för alla medlemsstater att tillämpa reducerad mervärdesskattesats på de tjänster som ingick i försöket med reducerad skattesats på vissa arbetsintensiva tjänster (det s.k. lågmomsförsöket) och på restaurangtjänster. Vidare lämnade kommissionen förslag om vissa tekniska justeringar av texten i mervärdesskattedirektivet. Bland annat föreslogs ett tydliggörande av texten så att det framgår att även ljudböcker i fysiskt format och inte bara traditionella tryckta böcker omfattas av möjligheten till reducerad mervärdesskattesats.

Vid Ekofinrådets möte den 10 mars 2009 nåddes en överenskommelse om att alla medlemsstater som så önskar ska få tillämpa lågmoms på de tjänster som ingår i lågmomsförsöket, på restaurangtjänster och på ljudböcker. Överenskommelsen antogs formellt den 5 maj 2009. Efter uppgörelsen inom EU under våren 2009 är det således numera möjligt för de medlemsstater som så önskar att införa reducerad mervärdesskattesats för vissa tjänster. Förutom vad som tidigare var möjligt kan de medlemsstater som så önskar införa reducerad mervärdesskattesats på följande tjänster:

1. Renovering och reparation av privata bostäder.
2. Fönsterputsning och städning i privata hushåll.
3. Restaurang- och cateringtjänster, varvid tillhandahållande av (alkoholhaltiga och/eller alkoholfria) drycker får undantas.
4. Mindre reparationer av cyklar, skor och lädervaror samt kläder och hushållslinne (inbegripet lagning och ändring).
5. Hemtjänster såsom hemhjälp och vård av barn, gamla, sjuka eller personer med funktionshinder.
6. Frisörverksamhet.

I grönboken om mervärdesskattens framtid, Ett enklare, stabilare och mera effektivt mervärdesskattesystem KOM(2010) 695 som utskottet behandlade under våren 2011, sägs följande om skattesatserna i avsnitt 5.2.3 på s. 15.

Det har framförts att tillämpningen av en enda mervärdesskattesats för samtliga varor och tjänster skulle vara en idealisk lösning, om målet är att maximera den ekonomiska effektiviteten. Samtidigt förespråkas ofta, och i synnerhet av hälsorelaterade, kulturella och miljömässiga skäl, reducerade skattesatser som ett politiskt instrument för att skapa en enklare och mer likvärdig tillgång till undervisning och kultur och incitament till miljöinnovation och en kunskapsbaserad resurseffektiv tillväxt. Den nuvarande variationen i normalskattesatserna i EU och de reducerade skattesatserna i vissa medlemsstater verkar inte störa den inre marknaden. Detta beror i huvudsak på att det finns korrigeringsmekanismer (särskilda ordningar för distansförsäljning av varor eller tjänster och nya fordon, se avsnitt 4.2.1) i det nuvarande mervärdesskattesystemet, men denna variation bidrar väsentligt till att komplicera systemet.

Gränsöverskridande transaktioner med varor och tjänster till en reducerad skattesats skapar emellertid efterlevnadskostnader och oklarhet angående rättsläget för företag. Detta är särskilt ett problem när ett företag bli skyldigt att betala mervärdesskatt i en medlemsstat där det inte är etablerat. Man skulle kunna tänka sig mer öppenhet och en bindande databas online över de varor och tjänster som omfattas av reducerade skattesatser

Mervärdesskattesatserna för jämförbara produkter eller tjänster är fortfarande inkonsekventa. Medlemsstaterna får t.ex. tillämpa en reducerad skattesats på vissa kulturprodukter men måste tillämpa normalskattesatsen för konkurrerande tjänster online, som e-böcker och tidningar. I den digitala agendan för Europa anges att man vid all översyn av den offentliga politiken bör beakta frågan om konvergens mellan den fysiska världen och världen online, även i fråga om skatter. För att avskaffa denna diskriminering finns två möjligheter: antingen att behålla normalskattesatsen eller att i den digitala miljön tillämpa de reducerade skattesatser som gäller för varor på traditionella bärare.

I budgetpropositionen för 2011 (prop. 2010/11:1 finansplan m.m. avsnitt 1.7.4 Regeringens reformambitioner under mandatperioden s. 60) sade regeringen att

sänkt mervärdesskatt för vissa tjänster förväntas bidra till ökad varaktig sysselsättning genom en växling från hemarbete till förvärvsarbete och att jämviktsarbetslösheten blir lägre. Detta gäller särskilt för restaurang- och cateringtjänster, där betydande effekter på den varaktiga sysselsättningen kan förväntas. Mervärdesskatten för dessa tjänster bör därför sänkas från 25 till 12 %.

En utredning tillsattes därefter med uppdrag att utreda dessa frågor. Utredningen föreslog i betänkande SOU 2011:14 att skattesatsen för omsättning av restaurang- och cateringtjänster, med undantag för den del som avser spritdrycker, vin och starköl, skulle sänkas från 25 procent till 12 procent.

I budgetpropositionen för 2012 (prop. 2011/12:1 finansplan m.m. avsnitt 6.11.3 s. 267–268) lämnade regeringen detta förslag och anförde följande.

Enligt utredningen ger tillämpning av olika mervärdesskattesatser upphov till ökade kostnader för företagen och myndigheterna, vilket beror på att hanteringen innebär ett merarbete jämfört med att enbart tillämpa en skattesats. Det kan också vara svårt att avgöra vilken skattesats som ska tillämpas på en viss försäljning.

Utredningen konstaterar att förslaget medför att ett stort antal företag slipper dra gränsen mellan å ena sidan restaurang- eller cateringtjänster och å andra sidan livsmedel. Ett annat gränsdragningsproblem som försvinner är behovet av att särskilja måltider som ingår i rumspriset vid en hotellvistelse från rumsuthyrningen. Detta leder till en förenklad hantering av mervärdesskatten och minskade administrativa kostnader för företagen (jfr avsnitt 6.11.6, Effekter på administrativa kostnader och fullgörandekostnader). Den nuvarande skillnaden i beskattningen mellan restaurang- och cateringtjänster och livsmedel snedvrider även konkurrensen mellan olika företag. Differentieringen av mervärdesskatten innebär att företag som säljer restaurang- och cateringtjänster missgynnas jämfört med företag som säljer livsmedel. Resursallokeringen påverkas genom att produktionen blir mindre inom högre beskattade områden medan produktionen blir större inom de lägre beskattade områdena. Den föreslagna sänkningen av mervärdesskatten är därför positiv ur konkurrensnedvridningssynpunkt och bidrar därigenom till ökad samhällsekonomisk effektivitet (jfr avsnitt 6.11.6, Samhällsekonomisk effektivitet och Konsekvenser för företagen).

Regeringen anförde vidare i samma proposition s. 269 följande.

Vad gäller beräkningarna av förväntade effekter på den varaktiga sysselsättningen har utredningen betonat osäkerheten i dessa. Några remissinstanser har också haft invändningar gentemot utredningens slutsatser vad gäller de offentligfinansiella effekterna. En del remissinstanser har ansett att sysselsättningseffekterna blir lägre, några att de tvärtom blir högre än vad utredningen har kommit fram till (jfr avsnitt 6.11.6, Effekter på varaktigt sysselsättning). Ett av de övergripande målen för regeringens ekonomiska politik är en varaktigt högre sysselsättning. Restaurang- och cateringbranschen är relativt småskalig och arbetsintensiv. Hotell- och restaurangbranschen är också en bransch där relativt stor andel av de anställda är unga. Även om beräkningarna av sysselsättningseffekten är behäftade med viss osäkerhet anser regeringen att den effekten, framförallt i en bransch med stor andel unga, tillsammans med övriga gynnsamma samhällsekonomiska effekter utgör ytterligare skäl för att genomföra förslaget.

Riksdagen antog regeringens förslag (bet. 2011/12:FiU1), och sänkningen av skattesatsen för omsättning av restaurang- och cateringtjänster till 12 procent trädde i kraft den 1 januari 2012.

Enligt uppgifter i en debattartikel i Svenska Dagbladet den 3 november 2011 av finansminister Ander Borg och näringsminister Annie Lööf har regeringen lämnat uppdrag till Skatteverket och en rad andra myndigheter att följa upp sänkningen av restaurangmomsen.

Utredningen fortsatte sitt arbete med den andra delen av sitt uppdrag, dvs. att analysera effekterna av den sänkta nivån på mervärdesskattesatsen inom vissa andra delar av tjänstesektorn (SOU 2011:70). När analysarbetet var färdigt lämnade emellertid utredningen inga lagförslag om sänkt mervärdesskatt för någon av de tjänster som skulle analyseras enligt uppdraget.

Kommissionen presenterade den 6 december 2011 sitt meddelande om mervärdesskattens framtid: Mot ett enklare, robustare och effektivare mervärdesskattesystem som anpassats till den inre marknaden (KOM(2011) 851). Meddelandet innehåller allmänna slutsatser från samrådet om grönbo-ken om det framtida mervärdesskattesystemet. Beträffande skattesatser sägs följande på s. 11:

Det finns därför ett antal faktorer som motiverar en granskning av de nuvarande mervärdesskattesatsernas struktur. Kommissionen anser att en sådan granskning bör bygga på en grundlig konsekvensbedömning som omfattar alla aspekter och som bygger på följande riktlinjer:

- Avskaffande av de reducerade skattesatser som försvårar en korrekt funktion av den inre marknaden. Reducerade skattesatser som har varit motiverade tidigare kan ha en snedvridande effekt i dag på grund av en förändrad ekonomisk, affärsmässig och rättslig miljö.
- Avskaffande av reducerade skattesatser för varor och tjänster vars konsumtion motverkas av andra delar av EU:s politik. Detta kunde framför allt gälla varor och tjänster som är skadliga för miljö, hälsa och välfärd.
- Liknande varor och tjänster bör omfattas av samma mervärdesskattesatser och de tekniska framstegen bör beaktas i sammanhanget, så att frågan om konvergens mellan onlinemiljön och den fysiska miljön uppmärksammas.

(11) Kommissionen förespråkar en återhållsam användning av reducerade skattesatser för att öka mervärdesskattesystemets effektivitet. Kommissionen kommer under 2012 att inleda en undersökning av de nuvarande mervärdesskattesatsernas struktur enligt ovanstående riktlinjer. Därefter kommer den att lägga fram förslag enligt samma principer efter omfattande samråd med berörda parter och medlemsstater före utgången av 2013.

Motionerna

I motion 2011/12:Sk205 av Jan Ertsborn (FP) föreslås ett tillkännagivande om att olika momsskattesatser inom turistnäringen snedvrider konkurrensen och att skattesatserna inom näringen måste förändras så att de är desamma oavsett aktivitet.

I motion 2011/12:Sk211 av Hans Hoff (S) föreslås ett tillkännagivande om att en översyn bör göras av de orimliga skillnaderna i momsskattesatser för att skapa en bättre balans mellan skattesatserna för olika aktiviteter. Skattesatsen på entréavgifter till kulturaktiviteter och idrottsevenemang är bara 6 procent. När dansband engageras för att de ska spela till dans utgår 25 procent, men om de ska spela en konsert betalas bara 6 procent moms.

I motion 2011/12:Sk239 av Sten Bergheden (M) föreslås ett tillkännagivande om att dagens momssatser för olika verksamheter inom turistnäringen bör ses över i syfte att harmonisera skattesatserna på en lägre nivå.

I motion 2011/12:Sk242 av Sten Bergheden (M) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att mervärdesskatt på körkortsutbildningen bör slopas eftersom en viktig aspekt för att underlätta ungas inträde på arbetsmarknaden är möjligheten för dem att ta körkort eftersom det skulle förbättra deras chanser att hitta jobb.

I motion 2011/12:Sk280 av Camilla Waltersson Grönvall och Jenny Petersson (M) föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör se över möjligheten att harmonisera mervärdesskattelagstiftningen på ett sådant sätt att en enhetlig moms sats kan tillämpas både i fråga om dansbandsunderhållning och för en konsert som i dag räknas som kultur.

I motion 2011/12:Sk312 av Annicka Engblom och Anne Marie Brodén (M) föreslås ett tillkännagivande om likvärdiga villkor inom turistnäringen. I dag är moms satsen på gästhamnsövernattning och vinteruppställningsplats för båtar fastställd till 25 procent. Motsvarande moms för camping, husvagnar och husbilar på campingplats är 12 procent. Detta skapar inte en sund konkurrenssituation. Det är av stor vikt att näringsverksamhet utövas inom ramar som ger likartade spelregler. Ambitionen bör därför vara att skapa likvärdiga villkor för aktörer som verkar inom dessa närliggande områden.

I motion 2011/12:Sk318 av Lars-Axel Nordell och Roland Utbult (KD) anförs att Sverige tillämpar en kultur moms på 6 procent. Detta gäller också för konserter, oavsett vilken musik som framförs. Undantaget från den lägre kultur moms satsen är danstillställningar. Sverige borde sänka den s.k. dansbandsmoms satsen och tillämpa en enhetlig kultur moms oavsett formerna för arrangemanget.

I motion 2011/12:Sk332 av Johan Linander och Per Lodenius (C) anförs att regeringen bör tillsätta en utredning om huruvida glasögon och kontaktlinser kan tillhöra kategorin som enligt sjätte mervärdesskattedirektivet (numera mervärdesskattedirektivet) får ha en reducerad moms sats.

I motion 2011/12:Sk341 av Penilla Gunther (KD) framförs att det bör utredas om man kan harmonisera moms satserna inom turismens fyra huvudkategorier mat, logi, aktiviteter och transport.

I motion 2011/12:Sk363 av Lars Tysklind (FP) framförs att det finns klara fördelar med enhetlig moms och att skattesatserna på olika områden borde sänkas överlag. Därför bör skattesatserna ses över så att delvis enhetlighet föreligger mellan olika musikgenrer, dels likartade företeelser inom besöksnäringen behandlas lika.

I motion 2011/12:Sk367 av Kerstin Lundgren (C) framförs att det är viktigt att ekonomin stimulerar åtgärder som främjar jobb, minskar svartekonomin och ger en rättvis konkurrens. Beslutet att halvera restaurangmomsen är ett tydligt steg i rätt riktning. Nu är det viktigt att gå vidare och strategiskt sänka moms satsen för att stimulera företag inom tjänstesektorn. Tjänstesektorn är en sektor som både är arbetsintensiv och kan ge klimatsmartare tillväxt. En allmän översyn av dagens moms sats bör göras för att utvärdera möjligheterna att sänka tjänstemomsen.

I motion 2011/12:Sk368 av Marietta de Pourbaix-Lundin (M) föreslås ett tillkännagivande om att Sverige bör verka inom EU för att avskaffa momsen på veterinärkostnader.

I motion 2011/12:Sk379 av Ellen Juntti (M) anförs att skattesatsen 6 procent gäller för tillträde till konserter, cirkus-, biograf-, teater-, opera- eller balettföreställningar eller andra jämförliga föreställningar. Undantag är skattesatsen 25 procent på danstillställningar och restaurangunderhållning. Detta är orättvist och svårt att förstå och acceptera. En översyn av de olika mervärdesskattesatserna bör göras.

I motion 2011/12:Sk383 av Ola Johansson och Solveig Zander (C) anförs att förutsättningarna att skapa ekonomisk rättvisa inom kulturen och idrotten genom att sänka dansbandsmomsen från 25 till 6 procent bör utredas.

I motion 2011/12:Sk407 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M) föreslås att mervärdesskattereglerna som ett led i regeringens satsning på att underlätta för företag och näringsidkare ses över då de i dag får orättvisa resultat genom att de omfattar tjänster med skilda skattesatser inom samma bransch. Oftast leder det till snedvriden konkurrens samtidigt som enskilda näringsidkare drabbas av onödig byråkrati och administrativ börda. Regeringen har i höstbudgeten 2011 tagit ett steg i rätt riktning genom att föreslå en enhetlig momsats för restaurangbranschen. Detta initiativ bör utvecklas till att omfatta fler branscher. För att vi ska få ett dynamiskt näringsliv och en växande tjänstesektor bör en enhetlig momsats införas inom en och samma bransch. Samtidigt bör även en så låg momsats som möjligt eftersträvas.

I motion 2011/12:Sk418 av Carina Herrstedt och Mattias Karlsson (SD) framförs att det är orimligt att musik och rörelse ska ha en högre momsats än idrottsarrangemang och konserter. Motionärerna vill att det skapas ekonomiskt rättvisa villkor inom kulturen och idrotten och menar att dansbandsmomsen bör sänkas från 25 till 6 procent och att skattesatsen bör bli likvärdig med den som gäller för övriga dans-, idrotts- och kulturupplevelser.

I motion 2011/12:Sk428 av Siv Holma m.fl. (V) yrkande 3 anförs bl.a. att regeringen bör genomföra åtgärder för att skapa miljövänligare fordon och bl.a. sänka momsskattesatsen för bilpooler från 25 till 6 procent.

I motion 2011/12:Kr242 av Irene Oskarsson (KD) yrkande 2 framförs att Sverige bör verka inom EU för att underlätta införandet av reducerad moms på renovering av historiskt värdefulla byggnader. Det är nödvändigt att det medges ett skattemässigt avdrag för de kulturhistoriska merkostnaderna. Regeringen bör verka inom EU för förändrade momsregler för kulturbyggnader.

I motion 2011/12:T471 av Annika Lillemets m.fl. (MP) yrkande 6 framförs att momsatsen på biljetter för internationella flygningar är 0 procent och för inrikes flygningar 6 procent. Dessa nivåer kan jämföras med den generella svenska momsatsen som ligger på 25 procent och momsen på mat som är nedsatt till 12 procent. Detta innebär en kraftig subvention av

flyget. Det är viktigt att spelplanen jämnas ut så att transportslagen får lika villkor. Regeringen bör utreda höjd moms på inrikes flygtrafik och på utrikes flygresor.

Utskottets ställningstagande

I ett flertal motioner föreslås sänkt eller slopad mervärdesskatt för nya grupper av varor och tjänster.

Frågan om skattesatserna på momsområdet har länge varit föremål för diskussion. Den var aktuell också vid förra årets behandling av allmänna motioner på mervärdesskatteområdet liksom vid tidigare år och är så alltjämt.

Utskottet framhöll i förra årets betänkande om allmänna motioner om mervärdesskatt (bet. 2010/11:SkU19)

liksom vid tidigare års behandling av frågor om skattesatser på mervärdesskatteområdet, att ordningen med reducerade skattesatser och undantag genomgått en grundlig kartläggning och analys som visar att det finns goda skäl att sträva efter ett system med så få undantag och områden med reducerad skattesats som möjligt. Samtidigt framgår det att önskemålen om enkla och lättillämpade skatteregler inte kan ses isolerat utan hela tiden måste vägas mot andra samhälleliga behov.

Utän att i grunden frågå denna tidigare inställning delar också utskottet regeringens reformambitioner i budgetpropositionen för 2011 (prop. 2010/11:1 s. 60) att sänkt mervärdesskatt för vissa tjänster kan förväntas bidra till ökad varaktig sysselsättning genom en växling från hemarbete till förvärsarbete. Utskottet finner att det med hänsyn till de möjligheter som numera finns inom ramen för EU:s regelverk att tillämpa reducerade skattesatser för vissa tjänster finns all anledning att avvakta resultatet av den utredning som regeringen har tillsatt och att därefter på nytt överväga dessa frågeställningar.

Utskottet ser därmed inte någon anledning att för närvarande rikta ett tillkännagivande till regeringen om en omedelbar förändring av mervärdesskattestrukturen.

I utlåtande 2010/11:SkU25 Grönbok om mervärdesskatten sa skatteutskottet följande.

Det utskottet anfört innebär att det finns goda skäl att sträva efter ett system med så få undantag (från skatteplikt) och så få områden med reducerade skattesatser som möjligt. Samtidigt kan önskemålen om enkla och lättillämpade skatteregler inte ses isolerat utan måste hela tiden vägas mot andra samhälleliga behov. Det måste finnas en möjlighet till flexibilitet för medlemsstaterna. Det kan finnas starka skäl för att i vissa sammanhang tillåta reducerade skattesatser för att kunna påverka konsumtion och sysselsättning.

Enligt utskottets mening måste hänsyn också tas till politiska önskemål i medlemsstaterna om att kunna tillämpa låga reducerade skattesatser, bl.a. av sociala skäl. Olika nationella undantag och avvikelser bör dock löpande utvärderas för att motverka eventuell konkurrenssnedvridning, ökad komplexitet och administrativa bördor samt för att utvärdera om den förväntade effekten uppnåtts.

Utskottet noterar att regeringen kommer att följa upp sänkningen av restaurangmomsen. Utskottet noterar vidare att utredningen om sänkt moms på vissa tjänster fortsatte sitt arbete med att analysera effekter av en sänkt

nivå på mervärdesskattesatsen inom vissa andra delar av tjänstesektorn (SOU 2011:70) och att utredningen inte lämnade några lagförslag om sänkt mervärdesskatt för någon av de tjänster som skulle analyseras enligt uppdraget.

Utskottet ser inte heller i år någon anledning att rikta något tillkännagivande till regeringen om någon ytterligare förändring av mervärdesskattestrukturen. Motionerna avstyrks.

Ideell verksamhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om den ideella sektorns mervärdesbeskattning.

Jämför särskilt yttrande 2 (S, MP, V).

Bakgrund

Allmännyttiga ideella föreningar och registrerade trossamfund som bedriver verksamhet som de inte behöver betala inkomstskatt för enligt inkomstskattelagen ska enligt dagens regler i 4 kap. 8 § mervärdesskattelagen (1994:20), förkortad ML, inte heller betala någon mervärdesskatt för omsättningar som görs i denna verksamhet. Sådana allmännyttiga ideella föreningar som är befriade från inkomstskatt och mervärdesskatt saknar – liksom privatpersoner – möjlighet att dra av mervärdesskatten på sina inköp.

Mervärdesskatteutredningen har i betänkandet Mervärdesskatt i ett EG-rättsligt perspektiv (SOU 2002:74) funnit att det generella undantaget från mervärdesskatt för allmännyttiga ideella föreningar och trossamfund som finns i Sverige inte är förenligt med EU-rätten och måste tas bort. EU-kommissionen har också i en formell underrättelse till Sverige uppmärksammat att de svenska mervärdesskattereglerna för allmännyttiga ideella föreningar och registrerade trossamfund inte synes överensstämma med EU:s mervärdesskattedirektiv.

Finansministern sade den 27 januari 2009 i ett svar på en skriftlig fråga (fr. 2008/09:533) följande: ”Regeringens utgångspunkt är att undvika ändringar i momsreglerna för ideella föreningar och registrerade trossamfund, men vi kan komma att behöva ändra våra regler i ljuset av hur den fortsatta rättsliga processen utvecklar sig. Regeringen har bett två utredare att undersöka hur de svenska skattereglerna kan utformas för att dessa ska överensstämma med EG-rätten, om en lagändring behöver genomföras (Fi2008:D). Utgångspunkten för utredarnas arbete är således att undvika ändringar men om ändringar i lagen måste göras som leder till negativa ekonomiska konsekvenser för den ideella sektorn i sin helhet ska utredarna föreslå kompenserande åtgärder. Regeringen eftersträvar enkla regler som inte innebär ökat administrativt krångel.”

I rapporten Ds 2009:58 Mervärdesskatt för den ideella sektorn, m.m. som överlämnades den 4 november 2009 lämnade utredarna ett antal förslag till ändringar av mervärdesskattelagen för att anpassa de svenska reglerna till mervärdesskattedirektivet.

I budgetpropositionen för 2012 (prop. 2011/12:1 finansplan m.m. avsnitt 6.12.2 Mervärdesskatt och den ideella sektorn s. 276) sägs att

Den ideella sektorn bedriver ett ovärderligt arbete i det svenska samhället. Ett starkt medborgerligt engagemang i idrottsföreningar, kulturföreningar och andra ideella organisationer är ett uttryck och en förutsättning för ett livaktigt och demokratiskt samhälle.

Europeiska kommissionen inledde 2008 ett fördragsbrottsförfarande mot Sverige. Kommissionen anser att den svenska lagstiftningen strider mot EU:s mervärdesskattedirektiv eftersom den svenska lagen innehåller alltför generösa undantag från mervärdesskatt för allmännyttig verksamhet som bedrivs av ideella föreningar och registrerade trossamfund. Finansdepartementet gav två utredare i uppdrag att utreda frågan. Uppdraget redovisades i oktober 2009 i promemorian ”Mervärdesskatt för den ideella sektorn, m.m.” (Ds 2009:58). De förändringar som utredarna föreslår skulle kunna påverka ideella föreningars situation i mervärdesskattehänseende.

Regeringen beslöt den 20 januari 2011 att hos kommissionen ansöka om tillåtelse att få införa en regel om s.k. omsättningsgräns för mervärdesskatteredovisning avseende ideell sektor. Ansökan innebar att verksamheter inom ideell sektor som har en skattepliktig omsättning på högst en miljon kronor skulle kunna undantas. Enligt ett besked från kommissionen i mars 2011 godtas dock inte ansökan. Regeringen och kommissionen har därefter inlett en fortsatt dialog i frågan om den ideella sektorns mervärdesskattesituation.

Regeringen har den 30 maj 2011 lämnat synpunkter på kommissionens s.k. grönbok om den framtida mervärdesskatten. I sina synpunkter har regeringen lyft fram betydelsen av en förmånlig behandling av ideell verksamhet och att ett nytt regelverk tydligt undantar den ideella sektorn från mervärdesskatt.

Regeringen kommer att fortsätta arbeta för att finna en gynnsam lösning för den ideella sektorn. Regeringens utgångspunkt är att ideell sektor inte ska förlora ekonomiskt på eventuella förändringar av regelverket.

Ideella sektorn kan även komma att påverkas av de förslag vad gäller inkomstskatt som lämnas av Stiftelse- och föreningsskatteutredningen i betänkandet Moderniserade skatteregler för ideell sektor (SOU 2009:65). Betänkandet bereds för närvarande inom Finansdepartementet.

I ett frågesvar av finansministern den 14 december 2011 (fr. 2011/12:223) framgår följande.

För att undvika att kommissionen skulle gå vidare i fördragsbrottsförfarandet ansökte regeringen i januari 2011 hos kommissionen om att få införa en regel om så kallad omsättningsgräns för momsredovisning avseende ideell sektor. Enligt ett besked från kommissionen i mars 2011 godtogs dock inte ansökan. EU-kommissionär Algirdas Šemeta besökte därefter mig för att diskutera frågan. Vi fann inga lösningar då, men dialogen med kommissionen har fortsatt.

Dessutom lämnade regeringen i maj 2011 synpunkter på kommissionens diskussionsunderlag om en reform av momssystemet, den så kallade grönboken om momsens framtid. Regeringen har i sina synpunkter lyft fram betydelsen av en förmånlig behandling av ideell verksam-

het och att ett nytt regelverk tydligt undantar den ideella sektorn. Nästan 1 000 svenska ideella föreningar har också lämnat synpunkter till kommissionen.

Trots detta har kommissionen i sitt meddelande den 6 december 2011 om momsens framtid inte uttryckt någon ambition att tydliggöra de nuvarande bestämmelserna om ideell verksamhet i momsdirektivet.

Jag är besviken över att kommissionen inte har tagit Sveriges och den ideella sektorns synpunkter på större allvar.

Dialogen med kommissionen fortsätter och för närvarande arbetar mina tjänstemän med att sammanställa svar på ett antal frågor som kommissionen ställt om den ideella sektorn i Sverige. Jag kommer att i diskussionerna med kommissionen fortsätta att föra fram vikten av en gynnsam behandling av den ideella sektorns värdefulla verksamhet och ett tydligt undantag för sektorn. Arbetet med att säkerställa goda förutsättningar för en stark ideell sektor i Sverige bedrivs alltså vidare.

Skriftväxlingen mellan Finansdepartementet och kommissionen har sedan dess fortsatt, och kommissionär Šemeta meddelade så sent som februari i ett brev att man fortsätter att analysera situationen och den ytterligare information som Sverige lämnat om den ideella sektorn i Sverige samt att man avser att återkomma när analysen slutförts.

Motionerna

I motion 2011/12:Sk288 av Andreas Carlson och Lars-Axel Nordell (KD) yrkande 1 anförs att regeringen skyndsamt måste fortsätta att arbeta i riktning mot fortsatt momsfrihet för den ideella sektorn, och man ser helst att det generella undantaget får vara kvar i sin helhet.

I motion 2011/12:Sk350 av Thomas Strand m.fl. (S) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att den svenska regeringen ska verka för att ideell second hand-verksamhet fortsättningsvis ska vara momsbefriad. I yrkande 2 anförs att ideella organisationer inte ska omfattas av momsplikt vid uthyrning av lokaler. I yrkande 3 föreslår motionärerna att den svenska regeringen söker vägar för att kompensera den ideella sektorn för minskade ekonomiska resurser till sin verksamhet vid en eventuell förändring av mervärdesskattelagen avseende ideella föreningar.

I motion 2011/12:Sk386 av Cecilia Widegren (M) anförs att ideella second hand-butiker i dagsläget är momsbefriade och bör så förbli. En förändring skulle medföra kraftigt ökad administration och arbetsbelastning, minskade intäkter och följaktligen minskad social och humanitär verksamhet.

I motion 2011/12:MJ415 av Cecilia Widegren (M) yrkande 7 föreslås ett tillkännagivande om att förändrade regler för mervärdesbeskattningen inte får leda till att villkoren för ridning och annan föreningsdriven verksamhet försämras.

Utskottets ställningstagande

Utskottet framförde vid förra årets behandling av motioner om mervärdesskatt (bet. 2010/11:SkU19) att man liksom regeringen ansåg att den ideella sektorn i Sverige tar ett stort samhällsansvar och bidrar till en berikande mångfald. Verksamheten inom den ideella sektorn ger alla medborgare verktyg för samhällsengagemang och bidrar till ett samhälle där medborgarna är engagerade i socialt arbete, kulturfrågor, mänskliga rättigheter, miljöarbete, utbildning och hälsofrågor som t.ex. idrott. Föreningarna organiserar också en mångfald politiska, ekonomiska och sociala intressen.

Utskottet vidhöll också sin inställning från föregående år om att alla de åtgärder som kan förväntas bör innefatta en helhetsbedömning av påverkan på den ideella sektorn. Det är viktigt att de sammanvägda förslagen inte innebär en försämring.

I sitt utlåtande om Europeiska kommissionens grönbok om mervärdesskattens framtid – Ett enklare, stabilare och mera effektivt mervärdesskattesystem (KOM(2010) 695) – fortsatte utskottet att argumentera med utgångspunkt i den stora betydelse den ideella sektorn har för svenskt samhällsliv och vikten av att man kan finna en rimlig lösning avseende dessa frågor (bet. 2010/11:SkU25).

I detta sammanhang vill utskottet starkt betona vikten av en fördelaktig behandling av ideell verksamhet inom idrott, kultur, socialt arbete, utbildning m.m. och att ett nytt regelverk tydligt undantar den ideella sektorn.

Den ideella sektorn tar ett stort samhällsansvar och bidrar till en berikande mångfald och delaktighet. Samtliga partier i Sveriges riksdag vill se ett samhälle där medborgarna, inte minst de yngre, är engagerade i socialt arbete, kulturfrågor, mänskliga rättigheter, miljöarbete, utbildning och idrott. Föreningslivet utvecklar också särskilda förutsättningar för den representativa demokratin genom att erbjuda medborgarna möjlighet att gemensamt värdera, argumentera och fatta beslut. Föreningarna organiserar också en mångfald politiska, ekonomiska och sociala intressen. Forskning har visat att föreningslivet även bidrar till att öka tilliten i samhället. I Sverige har den ideella sektorn (dvs. ideella föreningar, registrerade trossamfund och stiftelser) en lång tradition. Den är en viktig kraft och tillgång för svenskt samhällsliv. Som exempel kan nämnas att år 2000 var cirka 90 % av Sveriges vuxna befolkning (mellan 16 och 84 år) medlemmar i någon förening. Den ideella sektorn i Sverige ombesörjer normalt sett sina ekonomiska och administrativa funktioner med ideell arbetskraft, vilket innebär att de är särskilt sårbara för administrativa bördor och andra ökade kostnader i verksamheten.

Att införa momsplikt på sådan icke vinstdrivande verksamhet som bedrivs inom den ideella sektorn skulle avsevärt öka den administrativa bördan och således gå stick i stäv med ambitionen att förenkla moms-systemet och minska kostnaderna för efterlevnad och skatteuppbörd. En sådan åtgärd skulle heller inte medföra några betydande skatteintäkter eftersom det mycket sällan uppstår något ekonomiskt mervärde i verksamheten.

Utskottet har också vid två tillfällen under 2011 träffat kommissionär Šemeta och båda gångerna framfört den samfälliga åsikten att det är av stor vikt att en lösning hittas på dessa angelägna frågor som inte innebär några avgörande försämringar för den ideella sektorn i Sverige. Liksom finansministern uttryckte i december känner utskottet en besvikelse över att kommissionen i sitt meddelande om momsens framtid inte uttryckt någon ambition att tydliggöra de nuvarande bestämmelserna om ideell verksamhet i momsdirektivet. Utskottet ser emellertid fortfarande positivt på de ansträngningar som görs för att bevara de goda förutsättningar för ett aktivt föreningsliv och den ideella sektorns verksamhet som vi i dag har i Sverige men avvaktar uppmärksamt den vidare utvecklingen. Motionerna avstyrks.

Moms på applikationer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden med förslag till ändrade regler för mervärdesskatt på s.k. applikationer.

Bakgrund

Applikation, s.k. app, är en term som används för att beskriva internetprogram som körs på smartmobiler och andra mobila enheter för kommunikation. Kunden laddar ned applikationen till sin mobil och kan därefter spela spel, läsa tidningar m.m. på mobilen.

De flesta applikationer säljs på ett fåtal stora marknadsplatser som drivs av utländska näringsidkare. En näringsidkare som utvecklat en applikation samarbetar i regel med dessa marknadsplatser. Privatpersoner som vill köpa och ladda ned applikationer gör i regel detta via de utländska näringsidkarnas marknadsplatser.

Från mervärdesskattesynpunkt är en försäljning av en applikation ett tillhandahållande av en elektronisk tjänst. Tjänsten beskattas i Sverige om den är omsatt inom landet. Avgörande för bedömningen av var en tjänst är omsatt är i vilken egenskap de utländska företagen (företrädare för marknadsplatserna) agerar.

Sammanfattningsvis sade Skatteverket i ett ställningstagande den 16 juni 2011 (dnr 131 427715-11/111) följande:

Skatteverket har tittat på flera av de avtal som för närvarande finns vid försäljning av applikationer via de ledande marknadsplatserna och där applikationerna har utvecklats av någon annan än de utländska näringsidkare som driver marknadsplatserna. Skatteverket anser att det av de aktuella villkoren framgår att de utländska näringsidkarna medverkar som förmedlare av tjänsterna för de näringsidkare som utvecklat applikationerna och i deras namn. Av avtalen framgår att privatpersonen ingår avtalet om köp av applikationen med den svenska näringsidkaren

som utvecklat applikationen. Det framgår också att den svenska näringsidkaren är ansvarig för support och eventuella fel på applikationen, bestämmer priset m.m. Det medför att en svensk näringsidkare som under dessa förutsättningar säljer applikationer till privatpersoner inom EU ska betala svensk mervärdesskatt för omsättningen av tjänsten.

Skatteverket har emellertid i ett nytt uppdaterat ställningstagande omprövat sin tidigare inställning (dnr 131 831773-11/111):

Skatteverket har i ett ställningstagande redogjort för sin uppfattning i frågan om vem som är skattskyldig när en svensk näringsidkare säljer applikationer via utländska näringsidkares marknadsplatser. Skatteverkets ställningstagande leder till att svensk mervärdesskatt tas ut även i vissa fall då den utländske näringsidkaren betalar mervärdesskatt för samma omsättning. Se dnr 131 427715-11/111.

Frågan om beskattning av elektroniska tjänster diskuteras på EU-nivå i syfte att komma överens om gemensamma riktlinjer för tolkningen av bestämmelserna. Medlemsländerna har dock ännu inte kommit överens om några riktlinjer.

Så länge diskussion pågår och för att dubbelbeskattning inte ska uppkomma ska ställningstagandet inte tillämpas när båda nedanstående förutsättningar är uppfyllda:

den svenske näringsidkaren omsätter applikationen till en privatperson inom EU via en marknadsplats som drivs av en utländsk näringsidkare och

den utländske näringsidkaren är skattskyldig enligt det berörda EU-landets myndighet för motsvarande omsättning i det landet.

I dessa fall kommer Skatteverket inte att påföra mervärdesskatt på den svenska näringsidkarens försäljning.

Beslutet gäller fr.o.m. den 1 oktober 2011 och omfattar även tidigare försäljning.

Motionerna

I motion 2011/12:Sk256 av Ann-Britt Åsebol och Marta Obminska (M) framförs att det behövs en översyn av reglerna för moms på applikationer för att undvika dubbelbeskattning.

I motion 2011/12:Sk423 av Erik Almqvist och Kent Ekeröth (SD) föreslås ett tillkännagivande om att ett tillfälligt undantag från momsuttaget skyndsamt bör införas i de fall då en produkt beläggs med dubbel moms och att detta undantag bör gälla tills dess att lagstiftningen förhindrar dubbelt momsuttag.

Utskottets ställningstagande

Försäljning av en applikation är från mervärdesskattesynpunkt ett tillhandahållande av en elektronisk tjänst. Tjänsten beskattas i Sverige om den är omsatt inom landet. Avgörande för bedömningen av var en tjänst är omsatt är i vilken egenskap de utländska företagen (företrädare för marknadsplatserna) agerar.

Skatteverkets initiala ställningstagande när det gäller tillämpningen av de aktuella reglerna ledde till att svensk mervärdesskatt skulle tas ut även i vissa fall då den utländska näringsidkaren betalar mervärdesskatt för samma omsättning. Skatteverket har därför omprövat sitt ställningstagande eftersom frågan om beskattning av elektroniska tjänster diskuteras på EU-nivå i syfte att komma överens om gemensamma riktlinjer för tolkningen av bestämmelserna. Medlemsländerna har dock ännu inte kommit överens om några riktlinjer.

Skatteverket har därefter fattat beslutet att så länge diskussionen pågår och för att dubbelbeskattning inte ska uppkomma ska ställningstagandet inte tillämpas när vissa förutsättningar är uppfyllda. I dessa fall kommer Skatteverket inte att påföra mervärdesskatt på den svenska näringsidkarens försäljning. Beslutet gäller fr.o.m. den 1 oktober 2011 och omfattar även tidigare försäljning.

Då frågan numera har lösts genom Skatteverkets förnyade ställningstagande finner skatteutskottet inte anledning att överväga frågan vidare och avvaktar en lösning av det grundläggande problemet på EU-nivå. Motionerna avstyrks.

Andra frågor om mervärdesskatt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om ändringar av andra bestämmelser om mervärdesskatt.

Jämför reservationerna 4 (S) och 5 (SD).

Bakgrund

Omvänd skattskyldighet i byggsektorn

Den 1 juli 2007 infördes nya regler om omvänd skattskyldighet inom byggsektorn. Kort innebär dessa regler att byggföretag är skyldiga att redovisa utgående moms vid förvärv av särskilt uppräknade tjänster. Den utgående momsen utgör även ingående moms hos köparen, som får göra avdrag om förvärvet är hänförligt till byggföretagets momspliktiga verksamhet. Detta innebär att ingen moms betalas in till Skatteverket.

I regleringsbrevet för budgetåret 2008 gavs Skatteverket i uppdrag att utvärdera den omvända skattskyldigheten för byggsektorn när det gäller reglernas effektivitet för att motverka skatteundrandragande samt om och i vilken mån reglerna medfört en ökning av den administrativa hanteringen för dessa företag.

Skatteverket har gjort den ovan nämnda utvärderingen, vilken redovisades den 25 mars 2010 (dnr 131 213362-10/113).

Utifrån det som framkommit i Skatteverkets kontrollinsatser konstateras i utvärderingen att bestämmelserna slår effektivt mot enskilda undandraganden inom tillämpningsområdet. Innan införandet av den omvända skattskyldigheten var det ofta förekommande att underentreprenörer efter att ha utfört byggtjänster eller tillhandahållit personal underlätit att redovisa och betala den utgående skatten som de fakturerat sina uppdragsgivare. Genom införandet av den omvända skattskyldigheten har denna möjlighet till undandragande upphört då sådana byggtjänster som omfattas av regelverket inte längre ska faktureras med mervärdesskatt.

När fråga är om organiserade undandraganden är bilden av effektiviteten en något annan. Regelverket visar sig effektivt i vissa fall medan det i andra fall är osäkert om reglerna motverkar skatteundandragande. I fråga om regelverkets effektivitet att motverka undandraganden av mervärdesskatt är det viktigt att framhålla att effektiviteten är beroende av att de företag som berörs innehar tillräckliga kunskaper om regelverket. Skatteverket har vid utvärderingen kunnat se att bestämmelserna har haft positiva effekter i form av ökad redovisning av utgående skatt inom byggsektorn med ca 700 miljoner kronor under 2008.

Administrativ börda

Den omvända skattskyldigheten medför ökad administration för de företag som berörs av regelverket. I den enkätundersökning som genomförts av Sveriges Byggindustrier i samarbete med Skatteverket framkommer att en stor andel företag anser att den omvända skattskyldigheten medfört ett ökat administrativt arbete motsvarande fyra timmar eller mindre per månad. I enkätundersökningen framkom att den administrativa bördan främst är förknippad med bestämmelsen som avser tillämpningsområdet för den omvända skattskyldigheten. En annan svårighet som följer av regelverket och som påverkar hanteringen är bedömning av köparens status. Vidare framhålls vara-tjänste-problematiken där flera företag menar att det förekommer svårigheter att avgöra om tillhandahållandet avser en tjänst där tillhandahållandet av varor är underordnat tjänstetillhandahållandet eller en leverans av varor.

Brister i regelverket

Utifrån de synpunkter som byggföretagen har lämnat kan konstateras att flera företag anser att det förekommer svårigheter att bedöma vilka tjänster som omfattas av den omvända skattskyldigheten. Flera företag anser också att det i vissa fall är svårt att avgöra om köparen är en sådan förvärvare att reglerna kan bli tillämpliga. Ytterligare ett problem som har framhållits är att det vid tillhandahållanden som innefattar både varor och tjänstest prestationer kan vara svårt att avgöra om ett tillhandahållande avser leverans av en vara eller tillhandahållande av en tjänst.

Antalet frågor om vilka tjänster som omfattas av reglerna har minskat betydligt och det har börjat bildas en praxis på området. Att i nuläget ändra definitionen skulle medföra att företagen och Skatteverket skulle få göra nya bedömningar. Den praxis som har utvecklats på området skulle också bli inaktuell. Enligt Skatteverkets uppfattning är det i nuläget inte lämpligt att göra några förändringar av definitionen.

Flera företag har framfört att det i vissa fall kan vara svårt att avgöra om köparen är en sådan förvärvare att reglerna kan bli tillämpliga. I avsaknad av ett alternativ som på ett relevant sätt definierar ett företag i byggbranschen och samtidigt undanröjer den osäkerhet som

vissa säljare upplever med den nuvarande lagstiftningen, saknas det dock, enligt Skatteverkets uppfattning, anledning att ändra den nuvarande definitionen av förvärvaren.

Frågan om ett tillhandahållande avser leverans av en vara eller ett tillhandahållande av en tjänst kan i vissa fall vara svår och medföra osäkerhet för företagen. Det måste göras en bedömning i det enskilda fallet och med beaktande av unionsrätten, innefattande EU-domstolens avgöranden. Det torde inte vara möjligt att konstruera en lagregel som är i överensstämmelse med unionsrätten och uttömmande reglerar hur bedömningen ska göras.

Behov av särskild förteckning

Det har förekommit önskemål om att det ska upprättas en förteckning över vilka tjänster som ska omfattas. Standard för svensk näringsgrensindelning, SNI, 2002 ska vara vägledande vid bedömningen av vilka tjänster som ska omfattas av reglerna om omvänd skattskyldighet. Det kan dock förekomma att den indelning som görs i SNI 2002 inte överensstämmer med vilka tjänster som ur ett allmänt perspektiv kan anses utgöra bygg- eller anläggningstjänster. När sådana fall har kommit till Skatteverkets kännedom har verket i ställningstaganden redogjort för sin syn på om den aktuella tjänsten kan anses omfattas av reglerna. För att förenkla för företagen skulle informationen på Skatteverkets webbplats kunna struktureras på ett sätt som gör det enklare för företagen att finna relevant information om de tjänster som respektive företag tillhandahåller. Informationen bör innefatta en förteckning över olika tjänster som enligt Skatteverkets uppfattning ska omfattas respektive inte ska omfattas av reglerna. Denna kan vägleda vid bedömningen av vilka tjänster som ska omfattas av reglerna. Den kommer dock inte att kunna vara heltäckande.

Utskottet fann i betänkande 2010/11:SkU20 med stöd av vad som framkommer i Skatteverkets utvärdering inte anledning att föreslå några åtgärder inom detta område.

Avdragsrätt för inventarier i stadigvarande bostad

Enligt bestämmelserna i 8 kap. 3 § ML får den som bedriver en verksamhet som medför skattskyldighet göra avdrag för den ingående skatt som hänför sig till förvärv eller import i verksamheten. Av 8 kap. 9 § första stycket 1 ML framgår dock att avdrag inte får göras för sådan ingående skatt som hänför sig till stadigvarande bostad.

Skatteverket har gjort bedömningen att det av rättspraxis (RÅ 2003 ref. 100) framgår att avdragsförbudet i 8 kap. 9 § första stycket 1 ML måste uppfattas som en schablonregel varför det inte kan anses vara avsett att omfatta enbart privat konsumtion eftersom något särskilt avdragsförbud i så fall inte hade behövts. Avdragsförbudet kan således även omfatta anskaffningar som används i en verksamhet som medför skattskyldighet och som skulle ha medfört rätt till avdrag för den ingående skatten om avdragsförbudet inte hade funnits. Lös egendom som kan hänföras till bostaden är enligt Skatteverkets uppfattning sådan inredning eller inventarier som kan anses vara typiska för boende i en normal bostad (se ställningstagande 2010-09-22 dnr 131 602507-10/111). Detta innebär att oavsett vilken slags verksamhet som bedrivs i en byggnad eller en del därav som omfattas av

avdragsförbudet gäller detta även sådana tillgångar i byggnaden som exempelvis möbler, köksutrustning, tv-apparater och andra för boende typiska tillgångar. Även om sådana tillgångar, exempelvis kontorsmöbler, används i en verksamhet som medför skattskyldighet gäller avdragsförbudet när de är placerade i en byggnad eller en del därav som omfattas av avdragsförbudet.

Ansökan och registrering för frivillig skattskyldighet vid uthyrning av lokaler

Uthyrning och annan upplåtelse av en fastighet är enligt 3 kap. 2 § ML, med vissa undantag som anges i samma kapitel 3 §, en tjänst som är undantagen från skatteplikt. Detta innebär att bl.a. fastighetsägare som regel inte är obligatoriskt skattskyldiga för t.ex. lokaluthyrning. De har därför inte rätt till avdrag för ingående skatt på förvärv i uthyrningsverksamheten. I och med det uppkommer s.k. kumulativa effekter, vilket kan leda till att hyressättningen påverkas negativt för hyresgästen eftersom fastighetsägaren måste kompensera sig för den ingående momsen och därmed tar ut en högre hyra. Den företagare som är skattskyldig för mervärdesskatt och bedriver sin verksamhet i en egen fastighet har rätt till avdrag för ingående skatt på förvärv avseende fastigheten. I mervärdesskattehänseende kan således bristande konkurrensneutralitet uppkomma när det gäller verksamheter som bedrivs i hyrda respektive i egna lokaler.

I syfte att undanröja dessa skillnader har en möjlighet införts för fastighetsägare att begära s.k. frivillig skattskyldighet för uthyrning av fastighet. Sådan skattskyldighet förutsätter dock att hyresgästen ska använda det hyrda objektet stadigvarande i en verksamhet som medför skattskyldighet enligt ML.

Om fastighetsägaren ska ta ut moms av sina hyresgäster och har rätt att dra av momsen på sina kostnader för lokaler som han eller hon hyr ut räcker det inte med att han eller hon är momsregistrerad. Fastighetsägaren måste också ha fått ett beslut från Skatteverket om att han är registrerad för uthyrning av lokalerna. Ansökan måste därför göras om detta.

Den som enligt 9 kap. 1 § ML således ansöker om frivillig skattskyldighet ska på ansökningsblanketten lämna uppgifter om bl.a. hyresgäster. Om den frivilliga skattskyldigheten ska omfatta mer än en fastighet ska en ansökan lämnas för varje byggnad eller anläggning som ska omfattas av skattskyldigheten. Den som önskar bli frivilligt skattskyldig avgör själv vilka lokaler etc. som – under de förutsättningar som gäller för frivillig skattskyldighet – ska omfattas av skattskyldigheten. Om frivillig skattskyldighet därefter önskas för ytterligare lokaler ska en ny ansökan lämnas om detta.

Frivillig skattskyldighet kan endast medges för uthyrningsbara ytor. På ansökningsblanketten ska därför bl.a. uppgift om totalt uthyrningsbar yta lämnas. Skatteverket fattar – om det finns förutsättningar för skattskyldig-

het för fastighetsuthyrning eller under ett uppförandeskede – ett särskilt beslut om skattskyldighet för varje sådan ansökan. Av beslutet ska bl.a. framgå hur stor yta den frivilliga skattskyldigheten omfattar.

Om Skatteverket anser att omständigheterna är sådana att frivillig skattskyldighet för fastighetsuthyrning eller under ett uppförandeskede inte bör medges, meddelar Skatteverket avslagsbeslut. Sådana beslut kan överklagas till förvaltningsrätten.

Beskattningsland för varor – inköp av varor från ett annat EU-land

Vid beskattning av internationell handel med varor är det viktigt att avgöra i vilket land en omsättning (transaktion) ska anses ha ägt rum. Enligt EU:s regler ska beskattning nämligen som huvudregel ske i det land i vilket en transaktion har ägt rum. Det finns emellertid undantag från denna princip och det gäller vid handel med varor som transporteras mellan EU-länder. Under vissa förutsättningar beskattas inte omsättningen av en vara utan det är i stället förvärvet av varan som utgör den s.k. beskattningsgrundande händelsen. En sådan transaktion är därför undantagen från skatteplikt i omsättningslandet och beskattas i stället som ett s.k. unionsinternt förvärv i det land där köparen är registrerad till mervärdesskatt eller i varans destinationsland. Det ovanstående innebär att begreppen omsättningsland och beskattningsland inte alltid är samma sak vid handel med varor. En vara kan anses omsatt i ett EU-land (omsättningsland) men beskattas i ett annat EU-land på grund av bestämmelserna om unionsinternt förvärv (beskattningsland). Om ett svenskt företag köper varor från ett annat EU-land ska det uppge sitt momsregistreringsnummer (VAT-nummer) till säljaren och då inte betala momsen i säljarens hemland. Däremot ska företaget självt deklarerat och betala svensk moms på inköpet.

Om företaget däremot köper varor från ett land utanför EU räknas det som import. Företaget betalar då moms till Tullverket i samband med importen.

Mervärdesskatteregler för skrotbranschen

I en hemställan till regeringen den 14 maj 2007 (dnr Fi 2007/4082) har Skatteverket konstaterat att man uppmärksammat att skattebedrägerier med betydande belopp förekommer bland företag som agerar inom skrotbranschen. Skatteverket begärde därför ändringar i mervärdesskattelagen. Man anför bl.a. följande:

Enligt nuvarande lydelse av 1 kap. 2 § ML omfattas omsättning av skrot inom landet av huvudregeln vilket innebär att säljaren är skattskyldig för omsättningen.

Genom den föreslagna ändringen kommer lydelsen av 1 kap. 2 § ML innebära att vid omsättning av skrot ska omvänd skattskyldighet tillämpas när det är fråga om omsättning mellan näringsidkare i skrotbranschen eller till en näringsidkare som i sin tur säljer till en näringsidkare i skrotbranschen.

Den föreslagna ändringen för omsättning av skrot motsvarar de regler som [infördes] för byggbranschen den 1 juli 2007 genom SFS 2006:1031.

Avsikten med förslaget är att minska mervärdesskattebedrägerierna inom skrotbranschen. Hemställan gäller en lagändring som påverkar vem som ska anses vara skattskyldig inom skrotbranschen när köparen är en skattskyldig person. Den undandragna mervärdesskatten uppgår till betydande belopp. Men stöd av de kontroller som gjorts kan skattefelet beräknas uppgå till minst 500 miljoner kronor i enbart mervärdesskatt. Skatteverket gör den bedömningen att en stor del av detta skattefel kan undanröjas genom att regler om omvänd skattskyldighet införs inom skrotbranschen.

Skatteverket anser att en ändring av lagen i enlighet med denna hemställan varken skulle innebära någon ökad administrativ börda för företagen eller för Skatteverket. De företag som skulle vara tvungna att tillämpa omvänd skattskyldighet med den föreslagna regeln använder redan idag vanligtvis självfakturering vilket innebär att någon ökad administrativ börda inte skulle föreligga.

Ärendet bereds inom Regeringskansliet enligt finansministerns svar på en skriftlig fråga den 8 februari 2012. Finansministern framhåller att det givetvis är mycket viktigt att begränsa skattefusk. Det är dock inte i dagsläget möjligt att ange en tidpunkt då eventuella åtgärder kan komma att vidtas.

Mervärdesskatte regler vid import av veteranbilar, dvs. som samlarföremål

I 7 kap. 1 § första stycket ML framgår att skatt tas ut med 25 procent av beskattningsunderlaget om inte annat följer av bl.a. andra stycket. I andra stycket framgår att skatt tas ut med 12 procent vid import av konstverk, samlarföremål och antikviteter som anges i 9 a kap. 5–7 §§. I fråga om import av konstverk, samlarföremål och antikviteter från tredjeland sker således beskattning oavsett värde och oavsett vem som importerar. Skatt tas vid import ut med 12 procent av beskattningsunderlaget. Tullverket är beskattningsmyndighet och påför mervärdesskatt avseende inköp från tredjeland. Det är Tullverket som gör bedömningen om en vara ska klassificeras som konstverk, samlarföremål eller antikviteter.

Av Tullverkets webbplats (www.tullverket.se) framgår att Tullverket tillämpar bl.a. följande vid bedömning av om fordon är samlarfordon av historiskt och etnografiskt intresse. Begreppet samlarfordon kan inte jämföras med veteranfordon. För att klassificeras som samlarfordon på Taricnummer 9705 00 00 90, som ger tullfrihet och 12 procent i moms, måste fordonet uppfylla vissa krav. De krav som ska vara uppfyllda har kommissionen meddelat i de nya förklarande anmärkningarna till den kombinerade nomenklaturen, FAKN. Den senaste texten publicerades den 13 november 2009 och är en striktare skrivning än tidigare. Detta påverkar Tullverkets tillämpning på så sätt att fordonet ska vara i ursprungligt skick, utan omfattande förändringar av chassit, styr- och bromssystemet, motor m.m. Utslitna delar får vara utbytta mot motsvarande nya delar. Så kallade ”söndermekade” och ”stylade” fordon anses inte vara i ursprungligt skick. Det

är det skick fordonet inkommer i som är avgörande för om det är att anse som ett samlarobjekt, vilket betyder att exempelvis fordon som behöver renoveras inte uppfyller kravet på ursprungligt skick. Här bör observeras att tolkningen har ändrats när det gäller fordon tillverkade innan 1950. Dessa anses inte generellt vara samlarobjekt enligt nr 9705, vilket påverkar exempelvis "Hot Rods" som måste uppfylla samtliga förutsättningar som samlarobjekt.

Fordonet måste vara av en modell eller typ som inte längre tillverkas och vara förhållandevis sällsynt, inte fler än ca 30 registrerade exemplar i Sverige av samma modell och typ får finnas. Fordonet får inte användas som bruksfordon. Fordonet ska vara av större värde, vilket innebär att dagens värde är minst fem gånger högre än det ursprungliga nypriset. Utöver detta kan Tullverket neka en klassificering som samlarobjekt om det blir tydligt att fordonet inte visar på ett betydelsefullt steg i utvecklingen av mänskliga landvinningar eller ett skede i denna utveckling. Ovanstående krav gäller i tillämpliga delar även för motorcyklar.

Motionerna

I motion 2011/12:Sk237 av Lars-Arne Staxäng (M) framförs att regler om omvänd skattskyldighet för företag i byggbranschen infördes 2007. Syftet med reglerna om omvänd moms är bra, men bestämmelserna om vilka företag som innefattas, den ökade administrationen för företagen och när reglerna ska användas måste tydliggöras för att inte oseriösa företag ska gynnas på seriösa företags bekostnad. Därför bör den nämnda lagstiftningen ses över.

I motion 2011/12:Sk269 av Hans Backman (FP) anföras att ett ställningstagande från Skatteverket innebär att företagare med kontor hemma i bostaden inte längre kan dra av momsen för kontorsmöbler såsom skrivbord och bokhyllor. Detta gäller både för aktiebolag och för enskild firma. Nystartade företag drabbas extra hårt av detta. Villkoren för att driva företag bör vara lika oavsett om företagaren har kontoret i eller utanför bostaden. Därför bör även företagare som har kontoret i bostaden få dra av momsen för kontorsinventarier.

I motion 2011/12:Sk284 av Anti Avsan (M) föreslås att i syfte att minska den administrativa bördan bör möjligheten ses över att ta bort registreringsplikten för fastighetsägare som vill ta ut mervärdesskatt på hyra för lokaler där det bedrivs mervärdesskattepliktig verksamhet.

I motion 2011/12:Sk300 av Jonas Jacobsson Gjørtler (M) föreslås ett tillkännagivande om att reglerna för svenska företags hantering av mervärdesskatten vid inköp av varor bör ses över.

I motion 2011/12:Sk352 av Sven-Erik Bucht (S) föreslås ett tillkännagivande om behovet av en översyn och lagändringar för att förbättra skrot-handlarbranschens villkor. Ett sätt att komma till rätta med problemen i branschen är omvänd skatteplikt för moms, utformad på liknande sätt som i byggbranschen. Detta skulle vara ett effektivt sätt att stävja momsfusket.

I motion 2011/12:T469 av Josef Fransson och Thoralf Alfsson (SD) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att veteranbilshobbyn bör främjas genom en återgång till tidigare mervärdesskatteskatte regler vid import av veteranbilar samt delar till dessa.

Utskottets ställningstagande

Med anledning av vad som framkommer i bakgrundsbeskrivningarna ovan ser utskottet inte något skäl för riksdagen att rikta tillkännagivanden till regeringen om behovet av olika åtgärder. När det gäller det som anförs i motion 2011/12:SkU352 om mervärdesskatte regler för skrotbranschen vill dock utskottet framhålla att man delar de åsikter som framförts av Skatteverket och av motionären om vikten av att komma till rätta med fusk och bedrägerier i skrotbranschen. Skatteverket har konstaterat att man uppmärksammat att skattebedrägerier med betydande belopp förekommer bland företag som agerar inom branschen. Utskottet finner det därför tillfredsställande att Finansdepartementet bereder frågan.

Utskottet avstyrker de aktuella motionerna.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Skattesatser, punkt 1 (MP)

av Mats Pertoft (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2011/12:T471 av Annika Lillemets m.fl. (MP) yrkande 6 och avslår motionerna

2011/12:Sk205 av Jan Ertsborn (FP),

2011/12:Sk211 av Hans Hoff (S),

2011/12:Sk239 av Sten Bergheden (M),

2011/12:Sk242 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,

2011/12:Sk280 av Camilla Waltersson Grönvall och Jenny Petersson (båda M),

2011/12:Sk312 av Annicka Engblom och Anne Marie Brodén (båda M),

2011/12:Sk318 av Lars-Axel Nordell och Roland Utbult (båda KD),

2011/12:Sk332 av Johan Linander och Per Lodenius (båda C),

2011/12:Sk341 av Penilla Gunther (KD),

2011/12:Sk363 av Lars Tysklind (FP),

2011/12:Sk367 av Kerstin Lundgren (C),

2011/12:Sk368 av Marietta de Pourbaix-Lundin (M),

2011/12:Sk379 av Ellen Juntti (M),

2011/12:Sk383 av Ola Johansson och Solveig Zander (båda C),

2011/12:Sk407 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M),

2011/12:Sk418 av Carina Herrstedt och Mattias Karlsson (båda SD),

2011/12:Sk428 av Siv Holma m.fl. (V) yrkande 3 i denna del och

2011/12:Kr242 av Irene Oskarsson (KD) yrkande 2.

Ställningstagande

Flygbränsle är i dag helt befriat från koldioxidskatt och energiskatt. Detta innebär att flygbränsle är betydligt billigare än bensin och diesel. I stort sett hela denna skillnad utgörs av skatter. Momssatsen på biljetter är för

internationella flygningar 0 procent och för inrikes flygningar 6 procent. Dessa nivåer kan jämföras med den generella svenska momssatsen som ligger på 25 procent och momsens på mat som är nedsatt till 12 procent.

Detta innebär en kraftig subvention av flyget. Det är viktigt att spelplanen jämnas ut så att transportslagen får lika villkor. Regeringen bör utreda hur flygets momsskattesatser kan höjas.

2. Skattesatser, punkt 1 (SD)

av Thoralf Alfsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2011/12:Sk418 av Carina Herrstedt och Mattias Karlsson (båda SD) och avslår motionerna

2011/12:Sk205 av Jan Ertsborn (FP),

2011/12:Sk211 av Hans Hoff (S),

2011/12:Sk239 av Sten Bergheden (M),

2011/12:Sk242 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,

2011/12:Sk280 av Camilla Waltersson Grönvall och Jenny Petersson (båda M),

2011/12:Sk312 av Annicka Engblom och Anne Marie Brodén (båda M),

2011/12:Sk318 av Lars-Axel Nordell och Roland Utbult (båda KD),

2011/12:Sk332 av Johan Linander och Per Lodenius (båda C),

2011/12:Sk341 av Penilla Gunther (KD),

2011/12:Sk363 av Lars Tysklind (FP),

2011/12:Sk367 av Kerstin Lundgren (C),

2011/12:Sk368 av Marietta de Pourbaix-Lundin (M),

2011/12:Sk379 av Ellen Juntti (M),

2011/12:Sk383 av Ola Johansson och Solveig Zander (båda C),

2011/12:Sk407 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M),

2011/12:Sk428 av Siv Holma m.fl. (V) yrkande 3 i denna del,

2011/12:Kr242 av Irene Oskarsson (KD) yrkande 2 och

2011/12:T471 av Annika Lillemets m.fl. (MP) yrkande 6.

Ställningstagande

Dansbandstillställningar är missgynnade i dagens Sverige. Den som besöker en tillställning där det spelas dansbandsmusik får betala mer moms på sin entrébiljett än den som besöker en konsert, eftersom kostnaden för dansbandet belastas med en momssats på 25 procent medan momsens för

konserter endast är 6 procent. Samma låga momssats gäller vid idrottsarrangemang, där det alltså är 6 procent i moms. Detta förhållande anser vi vara fullkomligt obegripligt.

Det är orimligt att musik och rörelse ska ha en högre momssats än idrottsarrangemang och konserter. Vi vill att det skapas rättvisa villkor inom kultur och idrott och menar att dansbandsmomsen bör sänkas från 25 procent till 6 procent och bli likvärdig med övriga dans-, idrotts- och kulturupplevelser.

3. Skattesatser, punkt 1 (V)

av Emma Wallrup (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2011/12:Sk428 av Siv Holma m.fl. (V) yrkande 3 i denna del och avslår motionerna

2011/12:Sk205 av Jan Ertsborn (FP),

2011/12:Sk211 av Hans Hoff (S),

2011/12:Sk239 av Sten Bergheden (M),

2011/12:Sk242 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,

2011/12:Sk280 av Camilla Waltersson Grönvall och Jenny Petersson (båda M),

2011/12:Sk312 av Annicka Engblom och Anne Marie Brodén (båda M),

2011/12:Sk318 av Lars-Axel Nordell och Roland Utbult (båda KD),

2011/12:Sk332 av Johan Linander och Per Lodenius (båda C),

2011/12:Sk341 av Penilla Gunther (KD),

2011/12:Sk363 av Lars Tysklind (FP),

2011/12:Sk367 av Kerstin Lundgren (C),

2011/12:Sk368 av Marietta de Pourbaix-Lundin (M),

2011/12:Sk379 av Ellen Juntti (M),

2011/12:Sk383 av Ola Johansson och Solveig Zander (båda C),

2011/12:Sk407 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M),

2011/12:Sk418 av Carina Herrstedt och Mattias Karlsson (båda SD),

2011/12:Kr242 av Irene Oskarsson (KD) yrkande 2 och

2011/12:T471 av Annika Lillemets m.fl. (MP) yrkande 6.

Ställningstagande

Olika former av bilpooler, som bilkooperativ, utgör ett viktigt och växande alternativ för många som inte vill äga en egen bil men ändå kunna få tillgång till en bil när det behövs. Inom bilkooperativen utförs mycket arbete ideellt. En viktig drivkraft bakom arbetet är miljöhänsyn. Studier visar att

bilåkandet minskar för den som är med i en bilpool jämfört med att ha egen bil. Behovet av parkeringsplatser minskar, och ofta använder bilpooler miljöbilar. För den enskilde innebär bilpooler att man betalar bara när man faktiskt använder bilen.

Samhället borde av miljöskäl gynna bilpoolernas verksamhet. Ett konkret sätt att göra det är att sänka momsen på verksamheten från dagens höga nivå på 25 procent till 6 procent, samma nivå som taxiföretag och kollektivtrafik har.

4. Andra frågor om mervärdesskatt, punkt 4 (S)

av Leif Jakobsson (S), Christina Oskarsson (S), Hans Olsson (S), Anders Karlsson (S), Peter Persson (S) och Patrik Björck (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2011/12:Sk352 av Sven-Erik Bucht (S) och

avslår motionerna

2011/12:Sk237 av Lars-Arne Staxäng (M),

2011/12:Sk269 av Hans Backman (FP),

2011/12:Sk284 av Anti Avsan (M),

2011/12:Sk300 av Jonas Jacobsson Gjörtler (M) och

2011/12:T469 av Josef Fransson och Thoralf Alfsson (båda SD) yrkande 1.

Ställningstagande

Ett omfattande bortfall av momsintäkter sker årligen inom den oseriösa delen av skrotbranschen. Bortfallet beräknas uppgå till ca 500 miljoner kronor årligen. Det är momsen som är de här oseriösa skrothandlarnas vinst. Många av handlarna saknar helt bokföring, och flera har dömts för skattebrott och bokföringsbrott, skönstaxerats och fått näringsförbud. Kontanthanteringen är omfattande, och även stöldgods hanteras av skrothandlarna. Men det finns lösningar nära till hands för att komma åt fusket inom skrotbranschen. Skrothandlartillståndet, som avskaffades 1999 eftersom man ansåg att branschen var seriös, skulle t.ex. kunna återinföras. På så sätt skulle man försvåra för handlare att ta över eller starta upp oseriös och olaglig verksamhet. Ett annat sätt är omvänd skatteplikt för moms, utformad på ett liknande sätt som i byggbranschen, vilket också skulle vara ett effektivt sätt att stävja momsfusket. Även ett förbud mot kontanthantering eller ett maxbelopp för handel borde ses över.

Det behövs en översyn och lagändring för att förbättra skrothandlarbranschens villkor så att fusket och den illojala konkurrensen från oseriösa skrothandlare försvinner.

5. Andra frågor om mervärdesskatt, punkt 4 (SD)

av Thoralf Alfsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2011/12:T469 av Josef Fransson och Thoralf Alfsson (båda SD) yrkande 1 och

avslår motionerna

2011/12:Sk237 av Lars-Arne Staxäng (M),

2011/12:Sk269 av Hans Backman (FP),

2011/12:Sk284 av Anti Avsan (M),

2011/12:Sk300 av Jonas Jacobsson Gjörtler (M) och

2011/12:Sk352 av Sven-Erik Bucht (S).

Ställningstagande

Veteranbilshobbyn är en utbredd och växande folkrörelse som involverar stora delar av den svenska befolkningen. Inom hobbyn finns en efterfrågan på att importera veteranbilar från utlandet, vilket för en tid sedan belades med mindre förmånliga skatteregler än tidigare. En återgång till de moms-satser som tidigare gällde bör genomföras, både för äldre begagnade bilar och för delar till dessa, vid import från länder utanför EU. Det borde inte vara omöjligt att förenkla reglerna för införsel av veteranbilar när sådan införsel utförs av samlare och entusiaster. Avslutningsvis vore det också önskvärt att införa en särskild registreringsform för hobbyfordon som endast framförs begränsade sträckor, för att därigenom skilja dem från fordon för dagligt bruk i skattehänseende och i regelverken för besiktning. Vi ser det också som underförstått att förändrade regelverk för att främja veteranbilshobbyn även omfattar veteranmotorcyklar.

Särskilda yttranden

1. Skattesatser, punkt 1 (V)

Emma Wallrup (V) anför:

I motion 2011/12:T471 (MP) yrkande 6 yrkas att regeringen ska utreda hur flygets momsskattesatser kan höjas. Skälet till att Vänsterpartiet inte ställt sig bakom detta motionsyrkande är att vi i ett annat sammanhang framfört ett alternativt förslag till hur denna fråga ska hanteras. Jag vill därför lyfta fram vår idé om att införa en klimatskatt på inrikesflyget. Klimatbeskattningen bör ske genom en schabloniserad start- och landningsavgift. En sådan konstruktion skulle öka incitamentet att fylla planen med resenärer och därmed minska påverkan på miljön. Oberoende av omfattningen av antalet flygtransporter i Sverige är det viktigt att de flygplan som lyfter verkligen utnyttjas så effektivt som möjligt. Vårt förslag till klimatskatt på inrikesflyget är inte en lika träffsäker konstruktion som en bränsleskatt, men i väntan på ändrade internationella regelverk är det ändå ett tydligt ekonomiskt styrmedel mot en minskad miljöpåverkan.

2. Ideell verksamhet, punkt 2 (S, MP, V)

Leif Jakobsson (S), Christina Oskarsson (S), Hans Olsson (S), Anders Karlsson (S), Mats Pertoft (MP), Peter Persson (S), Patrik Björck (S) och Emma Wallrup (V) anför:

Vi vill än en gång lyfta fram den viktiga funktion som många ideella föreningar fyller i det svenska samhällslivet. Vi vill därför också poängtera vikten av att dessa föreningar kompenseras för de ökade belastningar som de kan komma att drabbas av om verksamhet som i dag är skattebefriad inte längre kan vara det.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2011

2011/12:Sk205 av Jan Ertsborn (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att momssatserna inom turismnäringen måste bli lika.

2011/12:Sk211 av Hans Hoff (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av en bättre balans mellan momsskattesatserna för olika aktiviteter.

2011/12:Sk237 av Lars-Arne Staxäng (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om omvänd skattskyldighet för byggbranschen.

2011/12:Sk239 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om sänkt och mer enhetlig turistmoms.

2011/12:Sk242 av Sten Bergheden (M):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att avskaffa momsen på körkortsutbildningar.

2011/12:Sk256 av Ann-Britt Åsebol och Marta Obminska (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om moms på applikationer.

2011/12:Sk269 av Hans Backman (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att även företagare som har kontoret i bostaden bör få dra av momsen för kontorsinventarier.

2011/12:Sk280 av Camilla Waltersson Grönvall och Jenny Petersson (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av mervärdesskattelagstiftningen för dansband.

2011/12:Sk284 av Anti Avsan (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att ta bort registreringsplikten för fastighetsägare som vill ta ut mervärdesskatt på hyra för lokaler där det bedrivs mervärdesskattepliktig verksamhet.

2011/12:Sk288 av Andreas Carlson och Lars-Axel Nordell (båda KD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fortsatt momsfrihet för den ideella sektorn.

2011/12:Sk300 av Jonas Jacobsson Gjörtler (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över reglerna för svenska företags hantering av mervärdesskatten.

2011/12:Sk312 av Annicka Engblom och Anne Marie Brodén (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om likvärdiga villkor inom turistnäringen.

2011/12:Sk318 av Lars-Axel Nordell och Roland Utbult (båda KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av mervärdesskattesatserna på kulturområdet i syfte att nå en enhetlig kultur moms.

2011/12:Sk332 av Johan Linander och Per Lodenius (båda C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning om huruvida glasögon och kontaktlinser kan tillhöra kategorin som enligt sjätte mervärdesskattedirektivet får ha en reducerad momssats.

2011/12:Sk341 av Penilla Gunther (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det bör utredas om man kan harmonisera momssatserna inom turismens fyra huvudkategorier mat, logi, aktiviteter och transport.

2011/12:Sk350 av Thomas Strand m.fl. (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den svenska regeringen ska verka för att ideell second hand-verksamhet fortsättningsvis ska vara momsbefriad.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ideella organisationer inte ska omfattas av momsplikt vid uthyrning av lokaler.

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den svenska regeringen bör finna vägar för att kompensera den ideella sektorn för minskade ekonomiska resurser till sin verksamhet vid en eventuell förändring av mervärdesskattelagen avseende ideella föreningar.

2011/12:Sk352 av Sven-Erik Bucht (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en översyn och lagändring för att förbättra skrot-handlarbranschens villkor.

2011/12:Sk363 av Lars Tysklind (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av mervärdesskattesatserna inom kultur- och besöksnäringen.

2011/12:Sk367 av Kerstin Lundgren (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en allmän översyn av dagens momssatser för att kunna sänka tjänstemomsen.

2011/12:Sk368 av Marietta de Pourbaix-Lundin (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inom EU verka för att avskaffa momsens på veterinärkostnader.

2011/12:Sk379 av Ellen Juntti (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av de olika mervärdesskattesatserna, särskilt för den s.k. dansbandsmomsen.

2011/12:Sk383 av Ola Johansson och Solveig Zander (båda C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att utreda förutsättningarna att skapa ekonomisk rättvisa inom kultur och idrott genom att sänka dansbandsmomsen från 25 % till 6 %.

2011/12:Sk386 av Cecilia Widegren (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om momsregler för second hand-butiker.

2011/12:Sk407 av Ulrika Karlsson i Uppsala (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om enhetliga momssatser.

2011/12:Sk418 av Carina Herrstedt och Mattias Karlsson (båda SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att skapa ekonomisk rättvisa inom kultur och idrott genom att sänka momsen på dansbandskonserter från 25 % till 6 %.

2011/12:Sk423 av Erik Almqvist och Kent Ekeröth (båda SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skyndsamt införa ett tillfälligt undantag från momsuttaget i de fall då en produkt beläggs med dubbel moms samt att detta undantag bör gälla till dess att lagstiftningen förhindrar dubbel momsuttag.

2011/12:Sk428 av Siv Holma m.fl. (V):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör genomföra de åtgärder som lyfts fram för att skapa miljövänligare fordon.
Behandlas såvitt avser mervärdesskatt.

2011/12:Kr242 av Irene Oskarsson (KD):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör verka inom EU för förändrade momsregler för kulturbyggnader.

2011/12:T469 av Josef Fransson och Thoralf Alfsson (båda SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att främja veteranbilshobbyn genom en återgång till tidigare skatteregler vid import av veteranbilar samt delar till dessa.

2011/12:T471 av Annika Lillemets m.fl. (MP):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att låta utreda höjd moms på inrikes flygtrafik och även moms på utrikes flygresor.

2011/12:MJ415 av Cecilia Widegren (M):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förändrade regler för mervärdesbeskattningen inte får leda till att villkoren för ridning och annan föreningsdriven verksamhet försämras.